باتور ملت
(د سلیمان لایق قصیده چې د کوزې پښتونخوا شاعر، غني خان ته یې لیکلې)
Download from:aghalibrary.cm
اېډېټ او برېښنايي کول: احسان علي شفيق او زرغونه علي

قصیده

دا زمونږ د سترګو وړاندې «غني» ګوره څه تیریږي؟
یو باتور ملت غر قیږي، یو مضبوط وطن نړیږي
یــــوه دنیا د بــرم بــذل، یـــوه دنـــیا د مــیړنــیــو
دغـروب په لـوري درومي، د تاریخ له پاڼو لویږي
پاس دستورو راڼه څاڅکي، راته ښکاري اوښکې اوښکې
د آسـمان په شــنو غومـبرو، لارې لارې را بـهیږي
سر چې ږدمه پـه سـر وېږدي، هـیبتناک غـږونـه اورم
ته وا ځـمکه په منځ دوه شـوه، افغاني وطن ډوبیږي
یا آسمان زمونږ په ویـر کې، ښکته پرېـوتـه پـه ځمکه
یا قیامت په ځمکه جوړ شو، ولاړ غرونه هـواریږي
« ایمل » رېږدي پـه لحد کې، له غـصې دزړه پـه تـبه
چې مغل پـه خـیبـر وخـوت، افریدی لا نـه پـوهــیږي
د شـنلې پـر ځای له دښـتو، تېرې تـورې زرغونـیږي
د اوبـو پـر ځای لـه غـرونو نه سـرې ویـنې را بـهیږي
د باران پـر ځای له وریځـو، تـندرونه را کـوزیـږي
د رحمـت پـر ځـای لـه هسـکه، غـضبونـه نـازلیـږي
" شمر" ښکته پورته دانګي، سترګې رډې توره کښلې
نـه یې سترګې لـه چا سوځي، نه یې شرم له چا کیږي
«زینب» چیغې کړې چې ربه، ته لا څه ته ورته ګورې

د «حسین» په زخمي زړه کې، د یزید خنجر ځلیږي

څه بې پته شوو جنګونه، څه بې هوده شوو ننګونه
تـو لعنت په دې شـملو شه، لا دي جـګې نه شـرمیږي
دا د چرګ لکۍ ته ورته، شملې واچوئ په مځکه
دا د شـرم او مـاتې نـښې، پـښـتـنو تـه نـه ښـایـېږي
شـمله هـغـلته شمـله وي، چـې پـه نـر بانـدې وي لکـه
اوس په هر کدو جګیږي، اوس په هر اجړا ښوریږي
خدایه دا دې څه را وکړه، چې یو نر دې راپرېښود
هـر کـمره تـه چـې تکـیه شـوو، لکه شـګه را شـړیـږي
یو«میرویس» په مونږ کې نشته، چې ګرګین لارې ته سم کړي
یو «شیرشاه» راپورتـه نـه شو، چې مغل ته ودریږي

پروني ملا ته ګوره، چې ټوک خور وو سقاط خور وو
اوس چې خصم دافغان شو، پـه سـرو زرو کې ډوبیږي
لـویـه خیـټه غـټه کـونه، نـرۍ پـښې بـبـره ږیـره
ویته خوله بې شرمه سترګې، لکه مچ هرڅه کې لویږي
مټکـور ماغزه د تیږې، بې فرهـنګه بې ادبـه
چې تبلیغ کوي نـڅـیږي، چې قران لـولي شـشـنـیږي
په اسلام کې لارې باسي، زموږ دخاورې بر بادی ته

دین اخوان ته یو دکان دی، چې هر څه په کې خرڅیږي

دا دې څه بلا اخته کړه، زمونږ په دې بد مرغو خلکو
نه له تا ځخه ډارېږي، نه له دوی ځخه شرمېږي
اوس چه حکم د ملا شو، دکابل په پاچاهي کې
هر ساعت په چا ور دانګي، هره ورځ په چا ورلوېږي
د افغان په قتل اخلي، سره پونډونه شنې ډالرې
پښتو پرېږده چې تړې تللې، له ایمان سره خرڅېږي
باندې سپین په منځ کې تور دی، نګه اور دی نګه اور دی
په هر تار کې یې د ږیرې، شیطان سپور دی او نڅېږي
هر چړی په چړ چوبي کې، پاچاهي خوبونه وینې
انګریزی لنچر په غاړه ، په لار ځي ته وای نڅېږي
چې پرون یې دمولې، رنې خاورې خوسکو ته
اوس په بره پښتونخوا کې، په انسان باندې سپرېږي
زما زړه پولی پولی دی، زما سا لمبه لمبه ده
چې دا توره خپکی به؛ له مونږ کله پور ته کیږي
جهاد لوښی د فساد شو، مولانا صاحب جلاد شو
دین دولت دواړه برباد شو، د ده زړه لانه سړېږي
زمونږ کور دشرارت شو، افغاني وطن غارت شو
دا زمونږ د سترګو وړاندې، «غني » ګوره څه تیرېږي
مونږ زغمل چې رانه لوټ شي، څه چې شته دي بې ناموسه
تورې خاورې مو په خوله شه، اوس هغه رانه لوټېږي
د یوې میاشتې تازه ناوې، دشهید پر قبر ژاړي
وایي کوم جهاد ته مړشوې، ځواب ووایه چې ځنډېږي
تا چې سر په چا دو کړی، هغه غواړي چې ما لوټ کړي
ماور بولي هغه ځای ته، چی شیطان ځنې شرمېږي
زه چې ستا له غمه ژاړم، هغه ثاري زما سترګې
سر را پورته که شهیده، ارمانونه دي رژیږي
افغاني درنې بیبیانې، چې په پت عزت خوندي وې
د جهاد تر بیرغ لاندې، بربنډیږي لیلا میږي
هر عرب خریدار شوی، زمونږ د خوندو او خور لږو
مولانا صاحب یې پلوري، نه شرمېږي نه ځوریږي
تر ثارویو وړیا شوې، پښتنې په مڼدوي کې
دثارویو هم څه دود وي، چې په چا باندې خرڅیږي

ربه دا لا څه تالان دی، چې په خپل وطن یې وینم
چې خپل سپي په پردی ننګه، افغانانو ته غپیږي
چې له زړه د«کنشکا» نه، شنې لوخړې ځي آسمان ته
چې جمرود دسرو په بلخ ې، د«یما» له سره لویږي
"ګرګین" ویوست تېغ د ستې، د افغان ننګي کهول ته
د « میرویس» لیڅه بېواکه، تېرې تورې ته غځیږي
په لاس نه ورځي بې خاورو، نه یې تېغ نه یې لښکر شته
هم لښکر هم یې تېغونه، د وطن پر ضد جنګیږي
خدایه څرنګه بدل شوو، د افغان درانه خویونه
په هر چا چې مونږ تکیه شو، پر پردیو پلورل کیږي
د وطن په حق کې نه کا، تش د خیر یوه خبره
خو د خپل مطلب د پاره، د هر سپیي پښو ته لویږي
په هر ځای چې باران راشي، زمونږ خره یوسي له مخې
په هر خوړ چې سیلاب وځي، زمونږ وره ته را سمیږي
په هره سیمه چې برېښنا شي، تندر پرېوځي زمونږ په کلي
په هر رود چې توفان راشي، زمونږ کور ته راسیخیږي
په ډالرو باړه شوي، که غلجی که دورانی دی
پښتانه او پښتو دواړه، هسې ښکاري چې ختمیږي
د احمد په ګور یې تو کړې، تورې ناړې د ینګیو
دا چې پلار له ګریوان نیسي، دا چې وروڼو ته ګواښیږي
مونږ ته ټول جهان دوزخ دی، چې وطن مو په کې نه وي
مونږ ته هر وطن سقر دی، چې افغان په کې ځوریږي
مونږ ته هر "شابه" پیغور دی، چې دشمن یې راته وایي
مونږ ته هر سلام لعنت دی، چې په سپکه په مونږ لویږي
مونږ ته هر ګوله مرګی دی، چې دبل په ست یې ژوو
مونږ ته هر ګوټ هلایل دی، چې د بل جام نه تویږي
مونږ ته هر مشر دشمن دی، چې په مونږ یې رحم نشي
مونږ ته هر افغان پردی دی، چې پردي سره یو کیږي
مونږ ته هر ملک تلک دی،چې زمونږ په سر روپۍ خوري
مونږ ته هر ملا بلا دی، چې په خلکو نه رحمیږي

جگې جگې ساقي راشه، پس له عمره را پخلاشه
په چوپتیا کې مو غوغا شه، چه مجلس را نه سړیږي
د ځوانی نوبت مې تېر شو، کوم چې تېر شو هغه هېر شو
اوس را ونیسه دا پاتې، چې قطار رانه تیریږي
که مطرب او رباب نه وي، که مستي او شباب نه وي
که د مینې عذاب نه وي، عمر بد کړې چی اوږدیږي
هوښیاري یوه تنهایي ده، تنهایي یوه تباهي ده
په ترخو اوبو مې ډوب کړه، گنې زما جاله ډوبیږي
په مستی کې را چارپېر کړه، یوه کېږدی دخورو څنو
چې شپې ورځې را نه تښتي، چې کاروان را نه بېلیږي
د پسرلي په شکلې یاد ، جام ته تویې کړه سکروټې
چې گلونه را ته ژاړي، چی خزان راته گواښیږي
دځوانی په باغ مې راغله، دزړښت دماښام لړه
پیالې ډکې کړه له مخې، عمر تښتي نه ودریږي
ساقي ستړی یم له ژونده، لږ مې خلاص کړه له دې بنده
گنې وژني مې دا تنده، چې گړی گړی زیاتتیږي
هومره راکړه چې پې ورک کړم، سر له پښو، پښې له سره
چې «غني»(۱) را څخه تښتي،« بېنوا»(۲) رانه پټیږي
چې خورې صحرا ته ووځم، لېونی د لېونیو
چې مستي را کې نڅیږي، چې جنون راته خندیږي
چې مرغان د خړو دښتو، راته ووهي وزرې
چې زرکان راته غږیږي، چې هوسی را ته پنډیږي

نه، نه خوشې ټوکه نه ده،« غني» لږ ورته دمه شه
دا خوب وړي را ویښیږي، دا پرټوتي را پاڅیږي
ګومان مکړه چې خالي شوه، د ساقي مینا له میو
لا د تاک په تاخانو کې، د انګور ښیښې ډکیږي
لا رباب سور شوی ندی، لا تش دوه دوره اوښتي
لا ساقي نوی راغلی، لا رندان نوی ګرمیږي
لا دځمکې تل کې اېشي، تللې وینې دځلمیانو
لا د دې تودو خاورو، سره ګلونه را غوړیږي
لازمونږ په ارادو کې، عشق د منډو غلی نه دی
شپه که هر څه توفاني ده، چراغونه لا بلیږي
لا وطن خلک را بولي، د میړانو معرکو ته
لا هغه ژړي ژوندي دي، چې تر هوډه قربانیږي
لا خوریږي نیمو شپو کې، دتوفان غاورې چیغې
لا د غرو له جمدرونو، سیلاوونه راکوزیږي
لا د وینو واټ پرانیستی، لیونتوب دی لیونو ته
لا په پښو کې دمستانو، ځنځیرونه سره شلیږي
لا د مځکې تناوونه، لاره باسي زلزلوته
لا په باد او برښنا کې، ګردشونه را رسیږي
لا د رزم ګرمي شته ده، زمونږ په مټو کې د ننه
لا زمونږ په پښتون زړه کې، د«ایمل» وینه چلیږي
لا په جنګ د تخت او بخت کې، زمونږ لوبه ختمه نده
لا همت د« شیر شاهي» ته همایون له آسه لویږي
لا د لوړو وریځو شا ته، عقابان وهي وزرې
لا په هسکو سر درو کې، افغاني زمري غوریږي
لا دخپلې خاورې مینه، مونږ ته وایي چې را پاڅئ
لا خوب وړي دپېړیو، له خوبونو را وښیږي
لا زمونږ په کلا ګانو، پښتني حیا خوره ده
لا زمونږ په دروازو کې، غیرتونه پا لل کیږي

دا به بیا یوه غوغا شي، لکه څاڅکی په څپو کې
یو سرکښه یاغي سیند شي، سمندر ته به رسیږي
دا به بیا سپېدې خورې کې، د اطلسو پالنګونه
د بلورو په بېدیا به، رود د وینو را خوټیږي
دا به بیا په لمر لویدو کې، د مرغانو سیل له ورایه
لکه سور بیرغ د فتحې، په سرو وړانګو کې رپیږي
دا به بیا زمزم ته رسي، د بیدیاوو جل وهلي
دا به بیا په جل وهلو، د رحمت باران وریږي
دا به بیا په مخه دانګي، دا زمونږ جنګي آسونه
دا به الوزي له کندو، دا به لوړو ته رسیږي
دا به اچوي له سویو، سرې سکروټې په تکل کې
دا به رسي تر هدفه، دا به خامخا برېږي
دا به بیا اباسین اېشي، ډوبوي به تورې کونې
تور پنجاب به وهل کیږي، له بنسټه به نړیږي
دا به بیا لنډۍ مستیږي، تن به باسي له بستره
پښتانه به را پاڅیږي، پښتونخوا به آزادیږي
دا به بیا د« احمد» چیغې، ریږدوي د لاهور مراندې
دا به بیا په کړاکړ کې د« بیربل» ژامې ماتیږي
دا به بیا« سیدال» راباسي، د مرګ توره په غوجرو
آخوندان به تړینه تښتي، امامان به ترې پټیږي
دا د قم چړیان به پوه شي، چې افغان د کار په ننګ کې
خپل پور نه پریږدی پردي ته، دا تقدیر دی نه بدلیږي

پای

Contacts: m.facebook.com/zarghoon.ali

m.facebook.com/m.ihsan.ali.shafiq

Mobile number: 0770859047

Download from:aghalibrary.cm